

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 522/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Dudíťa (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **AB REAL, s. r. o., Košice**, Garbiarska 2, Košice, IČO 31 698 115, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan s. r. o., Thurzova 6A, Košice, IČO 47 231 785, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Daniel Blyšťan, proti postupu Krajskej prokuratúry v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 22/23/5500 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. septembra 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) vedenom pod sp. zn. Kv 22/23/5500 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka navrhuje (i) prikázať krajskej prokuratúre, aby v napadnutom konaní konala bez zbytočných prietahov, (ii) priznať primerané zadosťučinenie a (iii) uložiť povinnosť uhradiť trovy právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených listín vyplýva, že sťažovateľka je vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. [REDACTED] a LV č. [REDACTED] nachádzajúcich sa v katastrálnom území [REDACTED], okres [REDACTED], obec [REDACTED]. Tieto boli zaistené uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) č. k. VII/2 Gv 268/17/1000-118 z 12. marca 2019 podľa § 50 ods. 1 písm. c) bodov 1 a 2 Trestného poriadku pre účely uspokojenia nároku poškodeného – obchodnej spoločnosti [REDACTED] v konkurze, v rámci trestného konania vedeného proti viacerým obvineným (medzi nimi aj konateľovi sťažovateľky) pre zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Návrhom doručeným úradu špeciálnej prokuratúry 24. apríla 2023 sa

sťažovateľka po ďalšíkrát domáhala zrušenia zaistenia nehnuteľností v jej vlastníctve podľa § 96a ods. 8 Trestného poriadku. O návrhu rozhodla krajská prokuratúra uznesením č. k. Kv 22/23/5500-4 z 11. augusta 2023 tak, že prvým výrokom ho zamietla a druhým výrokom (vzhľadom na zmenu právnej kvalifikácie na zločin poškodzovania veriteľa, pozn.) podľa § 89 ods. 2 Trestného poriadku zmenila dôvod zaistenia a zaistila už uvedený majetok, pretože zistené skutočnosti nasvedčujú, že nehnuteľnosti sú výnosom z trestnej činnosti. Sťažovateľka podala 22. augusta 2023 sťažnosť proti tomuto uzneseniu krajskej prokuratúry.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Doba konania o návrhu na zrušenie zaistenia nehnuteľností stanovená § 96a ods. 8 Trestného poriadku, ktoré sa zásadným spôsobom dotýka vlastníckeho práva, je normovaná ako „bezodkladná“, čo evokuje naliehavosť rozhodnutia o danom návrhu. Doba takmer 5 mesiacov od podania návrhu do právoplatného rozhodnutia je zjavne premrštená a neprimeraná. Rozhodovanie sa vymklo zákonnej úprave bezodkladnosti v tomto type veci. Krajská prokuratúra rozhodla na prvom stupni bezmála po 4 mesiacoch po podaní návrhu sťažovateľky. Zároveň krajská prokuratúra ako nadriadený orgán dosiaľ nerozhodla. Sťažovateľke dosiaľ nebolo doručené žiadne rozhodnutie o ňou podanej sťažnosti. Nejde o prvú ústavnú sťažnosť súvisiacu so zdĺhavosťou konania prokuratúry pri riešení potreby udržania zaistenia.

4. Žiadanú výšku finančného zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje tým, že nejde o prvý prieskum v tejto veci zo strany prokuratúry a zjavne nemajetková ujma daná na zaplatenie úradu špeciálnej prokuratúry v konaní sp. zn. IV. ÚS 608/2022 nemala dostatočný preventívny účinok na porušovateľa, resp. jeho predchodcu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavná sťažnosť obsahuje formálne nedostatky, neobsahuje označenie základných práv alebo slobôd. Uvedené sú len čísla článkov. Označené články neobsahujú len jedno základné právo, ale práva, ktoré sú zložitejšie štruktúrované. Sťažovateľka nepomenúva žiadne právo, neuvádza žiadne právne dôvody k označeným článkom ústavy a dohovoru. Skutkové dôvody však uvádza vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov (čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. obsahovo zodpovedajúcemu právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Vôbec žiadne dôvody neuvádza vo vzťahu k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy.

7. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu (m. m. II. ÚS 102/2019). Ide o neodstrániteľný nedostatok ústavnej sťažnosti, ktorého absencia musí ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky viesť k rozhodnutiu o odmietnutí

podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, a to v časti týkajúcej sa porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy, bez potreby vyzývať ju na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti.

8. Časť ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom je zjavne neopodstatnená a musí byť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, pretože právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, ako aj právo na spravodlivý proces sa vzťahujú na súdne konanie, čo zjavne nie je prípad sťažovateľky. O jej návrhu a následnej sťažnosti rozhoduje prokuratúra, ktorú pre účely tejto referenčnej normy nemožno považovať za súd (*tribunal*).

III.1. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým konaním:

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre pravidelne zdôrazňuje, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K tomu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu, prípadne k nemu môže dôjsť aj iným zákonom predvídaným spôsobom nastoľujúcim právnu istotu (IV. ÚS 469/2020).

11. Pri hodnotení, či došlo k porušeniu predmetných práv, ústavný súd v súlade s judikatúrou ESLP berie do úvahy i) zložitosť veci vrátane povahy sporu a jeho významu pre účastníka konania; ii) správanie účastníka konania a iii) postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

12. Z § 96a ods. 8 Trestného poriadku vyplýva, že vlastník nehnuteľnosti, ktorá bola zaistená, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takejto žiadosti musí v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, vlastník nehnuteľnosti ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

13. Rozhodovanie o zrušení zaistenia nehnuteľnosti v trestnom konaní nemožno považovať za právne zložité. Ústavný súd nezistil, že by dĺžka rozhodovania o návrhu sťažovateľky bola spôsobená skutkovou zložitou. Navyše je potrebné uviesť, že v rámci výkonu dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní je prokurátor povinný v priebehu celého prípravného konania skúmať trvanie dôvodov zásahu do práv dotknutých subjektov trestným konaním vrátane zaisťovacích úkonov. Ak by boli zistené skutočnosti odôvodňujúce zrušenie zaistenia nehnuteľnosti, prokurátor ich musí bezodkladne zohľadniť, a to bez ohľadu na to, či sa oprávnená osoba domáha zrušenia ich zaistenia. Sťažovateľka neuvádza, či k dĺžke rozhodovania svojím správaním neprispela.

14. Funkcia vlastníctva spočíva v tom, že rovnako ako prvok zabezpečenia osobnej slobody v právnom štáte požíva osobitnú ochranu a je nedotknuteľné (PL. ÚS 29/05, IV. ÚS 281/2022). Trestný poriadok zakotvuje množstvo úkonov a inštitútov, ktorých realizácia v trestnom konaní je vždy spojená so zásahom do základných práv a slobôd zúčastnených subjektov trestného konania, pričom od intenzity zásahu sa odvíja aj prísnosť právnej úpravy, ktorá reguluje uplatnenie tohto inštitútu (II. ÚS 534/2021). V tomto prípade sa prísnosť právnej úpravy a zvýšená ochrana vlastníctva pretavuje do povinnosti rozhodnúť o návrhu na zrušenie zaistenia nehnuteľností bez odkladu, ako aj v práve žiadať o periodickú kontrolu oprávnenosti a trvajúcej dôvodnosti zaistenia. Nie je však úplne namieste prirovnávať naliehavosť rýchlosti rozhodovania o väzbe, kde je predmetom zásahu osobná sloboda jednotlivca, k potrebe rýchlosti rozhodovania o zaistovanom inštitúte, ktorý predstavuje zásah do vlastníctva, ako to naznačila sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti. Zaistenie nehnuteľností v trestnom konaní síce obmedzuje vlastníka nehnuteľností v nakladaní s jeho majetkom, nemá však vplyv na výkon ostatných oprávnení tvoriacich obsah vlastníckeho práva, nepredstavuje teda úplné pozbavenie vlastníckeho práva a má dočasnú povahu (IV. ÚS 608/2022).

15. O návrhu sťažovateľky na zrušenie zaistenia nehnuteľností rozhodol prokurátor krajskej prokuratúry za 3 mesiace a 19 dní od jeho doručenia úradu špeciálnej prokuratúry. Do dňa doručenia ústavnej sťažnosti obdobie rozhodovania o návrhu sťažovateľky predstavovalo 4 mesiace a 28 dní.

16. Ústavný súd pri preverovaní stavu napadnutého konania zistil, že vec (spis) sa od 22. septembra 2023 nachádza na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) na účely rozhodnutia o námietke zaujatosti. Zároveň zistil, že táto vec (napadnuté konanie) bola krajskej prokuratúre odstúpená 4. júla 2023 z Krajskej prokuratúry v Košiciach, kde bola vedená pod sp. zn. 1 Kv 56/23/1000, a k zmene príslušnosti došlo na základe opatrenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gpt 249/23/1000-3 z 28. júna 2023 o určení výnimky z § 46 ods. 5, 8 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov v kontexte s § 17 ods. 1 Trestného poriadku (dôvodom jeho vydania bolo oznámenie o zaujatosti). Krajskej prokuratúre v Košiciach bola vec postúpená z úradu špeciálnej prokuratúry v máji 2023.

17. Z už uvedeného je zrejmé, že v posudzovanom prípade je potrebné primeranosť dĺžky konania v súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy posudzovať v rámci objektívnych okolností, ktoré sťažovateľka opomína. Krajská prokuratúra mohla objektívne vykonávať akékoľvek úkony až po tom, ako bola na to poverená opatrením generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 28. júna 2023 a po postúpení spisu, teda od 4. júla 2023. Pred uvedeným dňom krajská prokuratúra konať nemohla, preto jej nie je možné pričítať dĺžku napadnutého konania predchádzajúcu tomuto dňu, keď napadnuté konanie bolo vedené úradom špeciálnej prokuratúry a Krajskou prokuratúrou v Košiciach. Ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde), preto nemohol preskúmať postup iných orgánov verejnej moci, ako tých výslovne označených v ústavnej sťažnosti.

18. Vzhľadom na zistené časové súvislosti nemožno považovať dĺžku rozhodovania krajskej prokuratúry v napadnutom konaní za neprimeranú. O návrhu sťažovateľky rozhodla krajská prokuratúra za 1 mesiac a 8 dní (vrátane) od predloženia spisu. Rozhodnutie v primeranom čase doručila sťažovateľke, ktorá 22. augusta 2023 podala sťažnosť. Následne krajská prokuratúra

nerozhodla o sťažnosti, ale vzhľadom na námietku zaujatosti predložila o mesiac vec generálnej prokuratúre. Ústavný súd zaznamenal v postupe krajskej prokuratúry prekročenie zákonnej lehoty, avšak bez následkov v podobe spôsobenia zbytočných prietáhov. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci (m. m. I. ÚS 86/02). Popri požiadavke na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov krajská prokuratúra má dbať aj na požiadavky vyplývajúce z práva na inú právnu ochranu, kde patrí aj požiadavka na nezaujaté rozhodovanie. Rozhodovanie o návrhoch strán konania na vylúčenie do rozhodovania zapojených osôb si vyžaduje určitý časový úsek a toto obdobie nemôže byť automaticky považované za zbytočný prietah na ťarchu orgánu verejnej moci, ak koná v primeraných časových hraniciach.

19. V tejto súvislosti ústavný súd tiež poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní či inom konaní pred orgánom verejnej moci má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti orgánu verejnej moci ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01, II. ÚS 129/06, I. ÚS 287/2017).

20. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na zložitosť veci, význam veci pre sťažovateľku a postup krajskej prokuratúry v napadnutom konaní vo svojom súhrne konanie nie je poznačené zbytočnými prietahmi takej intenzity, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie označených práv; doterajší priebeh konania o návrhu sťažovateľky je zlučiteľný s obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal. Ak by podľa sťažovateľky krajská prokuratúra v budúcnosti nepostupovala v súlade s požiadavkami základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, toto rozhodnutie jej nebráni v budúcnosti sa obrátiť na ústavný súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu